

"DET NORSKE ARBEIDERPARTIS" (SOCIALISTERNES) PROGRAM

Grundaarsagen til den sociale Elendighed, aandelige Underkuelse og politiske afhængighed er det Forhold, at Arbeidsmidlerne (Grund, Jord, Bjergværker, Gruber, Samfærdselsmidler, Maskiner og Værktøj) er overgaaet til at blive et Faatal Samfundsmedlemmers Enebesiddelse.

Det norske Arbeiderparti, som har sat sig Arbeiderklassens Befrielse som Maal, tilstræber derfor Arbeidsmidlernes Overgang til Samfundets Fælleseiendom og Produktionen forandret fra kapitalistisk til socialistisk.

Med den saakaldte Statssocialisme, der sætter Staten i den private Arbeidskjøbers Sted, har Arbeiderpartiet intet at bestille.

I alle Lande med kapitalistisk Produktionsmaade har Arbeiderne samme Interesser; med Verdenssamkvemmets og Verdensmarkedets Udvidelse bliver Arbeidets Stilling i hvert Land bestandig mere afhængig af Arbeidernes Stilling i andre Lande; Arbeiderklassens Befrielse er derfor ikke en national, men en social Opgave, til hvilken Arbeidernes Interesser i alle Kulturlande er knyttet i lige høi Grad. I Erkjendelse heraf erklærer Det norske Arbeiderparti sig ét med de klassebevidste Arbeidere i alle øvrige Lande.

Arbeiderpartiet kjæmper for lige Rettigheder og lige Pligter for alle uden Hensyn til Kjøen og for Ophævelse af al Klasseforskjel; i denne Kamp staar det som Repræsentant, ikke blot for Lønarbeidere, men for alle Undertrykte, for alle Fordringer, som er egnet til at forbedre Folkets Stilling i Almindelighed og Arbeidernes i Særdeleshed. Partiet kjæmper derfor i Øieblikket for:

1. Arbeidernes Sammenslutning og Solidaritet.
2. Almindelig, lige og direkte Stemmeret til alle Stats- og Kommuneinstitutioner for alle i Landet hjemmehørende Personer, som har fyldt 21 aar, med Valg paa en Fridag og hemmelig Afstemning.
3. Folkets direkte Deltakelse i Lovgivningen ved, at der hjemles det Forslags- og Forkastelsesret.
4. En virksom Arbeidsbeskyttelses-Lovgivning paa følgende Grundlag:
 - a. Forbud mod Anvendelse af Barn under 14 Aar til Arbeide i Fabriker og paa Værksteder.
 - b. Forbud mod Natarbeide, undtagen i saadanne Industrigrene, som efter sin Natur af tekniske Grunde eller af Hensyn til den offentlige Velfærd kræver det.
 - c. Fastsættelsen af en Maksimalarbejdsdag paa 8 Timer.
 - d. En uafbrudt Hvilepause paa 36 timer om Ugen.
 - e. Forbud mod Anvendelse af giftige eller andre Arbeidernes Helbred ødelæggende Stoffer i Produktionen, hvor det ikke er absolut nødvendigt.
 - f. Tilsyn med Arbeidspladse, Gruber, Skibe, Fabriker og Værksteder ved Personer, valgte af Arbeiderne.
 - g. Sundhedskontrol med Arbeiderboliger, Tyendes og Sjøfolks Soverum m. v.
5. Afskaffelse af alle Love og Vedtægter, som indskrænker den frie Meningsytring, Forenings- og Forsamlingsfrihed.
6. Sjøfolk, Landarbeidere og Tjenestetyende ligestilles med Industriarbejderne; alle Love og Bestemmelser, saasom Sjøfarts-, Husmands- og Tyendeloven, der stiller Arbeiderne i visse Brancher i et Særforhold, ophæves.
7. Alle Bidrag af offentlige Midler til kirkelige og religiøse Formaal ophører. De kirkelige Samfund bliver at betragte som private Foreninger.
8. Skolen er konfessionsløs. Undervisningen i de offentlige Folkeskoler er tvungen. Undervisningen i alle offentlige Lærestatter er gratis. Det offentlige paatager sig Opdragelsen af forældreløse og saadanne Børn, hvis Forældre ikke kan eller vil opdrage dem

i Overensstemmelse med Tidens Krav.

9. Oprettelsen af internationale Voldgiftsdomstole. Militarismens Afskaffelse og Indførelse af almindelig Folkevæbning.
10. Gratis Retspleie og Retshjælp.
11. Gratis Lægehjælp og Lægemidler.
12. Human Forsørgelse for alle Gamle, Svage og Arbeidsinvalidere.
13. Afskaffelse af alle indirekte Skatter. Gradvis stigende Indtægts-, Kapital- og Arveskat til Bestridelse af alle offentlige Udgifter.
14. Anbuds- og Licitationssystemets Anvendelse ved offentlige Arbejders Udførelse ophører.

(Ovenstaaende Program er vedtaget for flere Aar siden. Der er Udsigt til, at det snart vil undergaa nogle Redaktionsforandringer. Til det i 1900 forestaaende Valg er Socialisterne og de radikale Arbejdersamfund blevne enige om det paa Side 5 optrykte Program, i det Socialisterne dog samtidig i særlige Resolutioner har fremholdt sine mere vidtgaaende Fordringer.)

DE FORENEDE ARBEJDETSAMFUNDS (de radikale Arbejderes) PROGRAM. 1900

1. Eget norsk Udenrigsstyre og eget norsk Konsulatvæsen. Beslutning angaaende Konsulatsagen fattes i Løbet af denne Valgperiode.
2. Arbejde for Fred, Voldgift og Neutralitet.
3. Forsikring mod Erhvervsudygtighed, omfattende hele det norske Folk.
4. Videre Statsforanstaltning for at skaffe Arbejderne lettere og billigere Adgang til at erholde Jord og egne Hjem.
5. Indførelse af 8 Timers Arbejdsdag ved Statens Arbejder og i alle sundhedsfarlige Bedrifter.

Det overlades hver enkelt Valgkreds at ordne sig med Hensyn til Fordeling af Represæntationen, idet Forudsætningen er, at Arbejderne i alle Valgkredse, hvor de er organiseret, faar Andel i denne.